

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA VĂN HÓA HỌC

NGUYỄN THỊ HƯƠNG

GIAO LƯU VĂN HÓA Ở CHỢ “TÂY”
PHỐ TÔ NGỌC VÂN, PHƯỜNG QUẢNG AN,
QUẬN TÂY HỒ, HÀ NỘI

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. ĐẶNG HOÀI THU

HÀ NỘI - 2014

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành được luận văn này tôi đã nhận được rất nhiều sự động viên, giúp đỡ của nhiều cá nhân và tập thể.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn TS. Đặng Hoài Thu, người đã tận tình hướng dẫn tôi thực hiện đề tài nghiên cứu của mình.

Em xin gửi lời biết ơn sâu sắc tới các thầy cô giáo trong Khoa Văn hóa học, trường Đại học Văn hóa Hà Nội đã cho em những kiến thức quý báu và hữu ích trong những năm học vừa qua. Đồng thời, em cũng xin cảm ơn các thầy cô của khoa đã cho em có cơ hội để thực hiện đề tài nghiên cứu của mình.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo trường Đại học Văn hóa Hà Nội; Ban quản lý chợ “Tây” phố Tô Ngọc vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội, đã tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và thu thập tài liệu nghiên cứu đề tài.

Xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới những người nhiệt thành đã tham gia trả lời phiếu khảo sát ý kiến cho đề tài nghiên cứu của tôi. Sự nhiệt tình và chân thành của các bạn là nguồn động lực rất lớn cả về khoa học và cả về tinh thần, để cho tôi có thể hoàn thành đề tài nghiên cứu của mình.

Lời cảm ơn cuối cùng xin gửi tới gia đình, người thân, bạn bè đã động viên và khuyến khích tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu của mình.

Hà Nội, ngày 20 tháng 05 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Thị Hương

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ CHỢ “TÂY” TRÊN PHỐ TÔ NGỌC VÂN PHƯỜNG QUẢNG AN, QUẬN TÂY HỒ, THÀNH PHỐ HÀ NỘI	12
1.1. KHÁI NIỆM.....	12
1.1.1. Khái niệm văn hóa.....	12
1.1.2. Khái niệm giao lưu văn hóa	17
1.1.3. Khái niệm chợ và văn hóa chợ.....	22
1.2. CHỢ “TÂY” – PHIÊN CHỢ ĐỘC ĐÁO TRÊN PHỐ TÔ NGỌC VÂN, QUẬN TÂY HỒ, THÀNH PHỐ HÀ NỘI.....	25
1.2.1. Vài nét về phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội	25
1.2.2. Chợ “Tây” – phiên chợ độc đáo.....	30
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM VÀ CÁC BIỂU HIỆN GIAO LƯU VĂN HÓA Ở CHỢ “TÂY” TRÊN PHỐ TÔ NGỌC VÂN PHƯỜNG QUẢNG AN, QUẬN TÂY HỒ, THÀNH PHỐ HÀ NỘI	37
2.1. ĐẶC ĐIỂM CỦA CHỢ “TÂY”.....	37
2.1.1. Đối tượng tham gia họp chợ.....	37
2.1.2. Thời gian và không gian họp chợ.....	39
2.1.3. Các ngành hàng được buôn bán, giá cả và đơn vị tiền tệ thanh toán tại chợ “Tây”	42
2.2. CÁC BIỂU HIỆN GIAO LƯU VĂN HÓA Ở CHỢ “TÂY”	48
2.2.1. Giao lưu trong ngôn ngữ	48
2.2.2. Giao lưu trong âm nhạc.....	50
2.2.3. Giao lưu trong ẩm thực	52
2.2.4. Giao lưu văn học	55
2.2.5. Giao lưu trong thời trang.....	57

2.3. ĐÁNH GIÁ	58
2.3.1. Điểm mạnh	58
2.3.1. Điểm yếu	59
Chương 3: XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA CHỢ “TÂY” TRÊN PHỐ TÔ NGỌC VÂN, PHƯỜNG QUẢNG AN, QUẬN TÂY HỒ, THÀNH PHỐ HÀ NỘI VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA	61
3.1. XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA CHỢ “TÂY” TRÊN PHỐ TÔ NGỌC VÂN, PHƯỜNG QUẢNG AN, QUẬN TÂY HỒ, THÀNH PHỐ HÀ NỘI	61
3.2. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA	63
3.2.1. Quy định của Nhà nước.....	63
3.2.2. Giải pháp để phát huy những giá trị tích cực của chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, Thành phố Hà Nội.	64
KẾT LUẬN	69
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
PHỤ LỤC	74

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Dưới cái nhìn “ Địa – Nhân văn”, Thăng Long – Hà Nội là loại đô thị với nét nổi bật là “ Chợ và Hồ”. Sự sầm uất của thành phố là yếu tố cấu thành diện mạo của chợ (thị). Từ đó, chợ chính là nơi phản ánh tương đối rõ ràng đời sống văn hóa của cư dân thành phố Hà Nội.

Từ bao đời nay, trong tâm thức người Việt, chợ không đơn thuần chỉ là nơi trao đổi hàng hóa mà còn là một loại hình sinh hoạt văn hóa của người dân, nơi người ta đến để gặp gỡ, trao đổi thông tin, tạo sự gắn kết với nhau. Ở mỗi địa phương, mỗi vùng miền đất nước, hình thức tổ chức chợ có thể khác nhau, mang hơi thở cuộc sống, dấu ấn đặc sắc bản địa, nhưng chúng đều có vai trò to lớn và thiết yếu đối với cuộc sống của cư dân, lối sống và sức khỏe của cộng đồng. Theo thời gian và quá trình xuất hiện, dần dần đã hình thành nên một nét văn hóa rất đặc trưng của người Hà Nội nói riêng và của người Việt Nam nói chung, đó là “ *Văn hóa chợ*”.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa về kinh tế, với đường lối đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ quốc tế, văn hóa nước ta có cơ hội thuận lợi để tiếp thu tri thức, các nguồn lực và kinh nghiệm quản lý tiên tiến, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại và sáng tạo những giá trị văn hóa mới. Sự tác động mạnh mẽ của các xu hướng, các phong cách mới có khả năng tạo ra những biến đổi lớn về diện mạo, đặc điểm, loại hình văn hóa,... của nước nhà. Với những chính sách phát triển văn hóa và ngoại giao văn hóa thông thoáng và cởi mở của Nhà nước trong vấn đề hội nhập quốc tế thời gian vừa qua đã được thể hiện thông qua rất nhiều lĩnh vực như : kinh tế, chính trị, văn hóa, quốc phòng – an ninh,...

Kết quả của quá trình hội nhập và giao lưu đó là sự xuất hiện của nhiều loại hình , hiện tượng văn hóa mới của nước ngoài ở Việt Nam. Những hiện

tượng văn hóa mới này được người Việt Nam đón nhận rất nhanh chóng vì nó gắn bó mật thiết với nhu cầu về văn hóa đời sống của người Việt. Điển hình như hình thức họp phiên chợ “ Tây” ở phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ , Hà Nội là một trong những kết quả của quá trình giao lưu , hội nhập văn hóa Việt Nam trong thời kỳ đổi mới. Hình thức họp chợ này là sự kết hợp của sự giao lưu về kinh tế với giao lưu văn hóa. Trên cơ sở một phiên họp chợ của cả người nước ngoài và người Việt để buôn bán hàng hóa, chợ “ Tây” còn đáp ứng nhu cầu về tình cảm và nhu cầu về đời sống tinh thần cho người tham gia họp chợ. Sự xuất hiện mang tính chất mới mẻ của mô hình chợ “Tây” ở Việt Nam đã đánh dấu sự thành công của chính sách ngoại giao và giao lưu văn hóa Việt với thế giới.

Do là một hiện tượng văn hóa mới xuất hiện và còn lạ lẫm đối với nhiều người dân Việt Nam nên tôi đã mạnh dạn tiến hành nghiên cứu đề tài ***“Giao lưu văn hóa ở chợ “ Tây” trên phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội”*** để góp phần cung cấp thêm nhiều thông tin về hiện tượng giao lưu văn hóa độc đáo và mới mẻ này. Ngoài ra, đề tài cũng sẽ chỉ ra những vấn đề còn tồn tại của hiện tượng văn hóa, để trên cơ sở đó đưa ra những giải pháp thiết thực nhằm phát triển hoạt động giao lưu văn hóa ở chợ “Tây” một cách có hiệu quả , góp phần làm đa dạng, phong phú nền văn hóa Việt Nam.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Trong khuôn khổ nghiên cứu của đề tài, sự giao lưu văn hóa thông qua hiện tượng một ngôi chợ “Tây” được mở trên đất Việt với sự tham gia của cả người Tây lẫn cả người Việt cho thấy sự hội nhập về kinh tế, văn hóa – xã hội giữa các quốc gia với nhau. Sự giao lưu văn hóa ở đây được biểu hiện thông qua nhiều lĩnh vực của đời sống văn hóa xã hội , và sự giao lưu cả về kinh tế

lần văn hóa này chính là một sự tự nguyện mang hơi hướng của sự hội nhập quốc tế. Vì vậy đề tài này là một cách nhìn khác cho quá trình giao lưu và quảng bá văn hóa Việt với các nền văn hóa khác trên thế giới. Tuy nhiên, các tài liệu khảo cứu cũng như các công trình nghiên cứu và thông tin về đề tài này cho đến thời điểm hiện nay là không nhiều. Đây thực sự là một đề tài mới và gắn liền với nhịp sống hiện nay.

2.1. Về tài liệu nghiên cứu

- Trước đó đã có công trình Luận án thạc sĩ khoa học văn hóa của Nguyễn Vĩnh Thiện về “*Chợ và văn hóa chợ ở thành phố Hồ Chí Minh*”, Hà Nội, 1997 nhưng mới chỉ nói đến chợ và văn hóa chợ

Đề tài có chung về đối tượng nghiên cứu là về chợ , hoạt động họp chợ và văn hóa chợ với công trình trên chứ không thấy liên quan ở khía cạnh giao lưu văn hóa qua hoạt động họp chợ của đề tài.

- Trần Quốc Vượng (chủ biên) (1997), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục Hà Nội .

Trong công trình này, tác giả đã viết riêng một bài 4 về tiếp xúc và giao lưu văn hóa. Theo quan niệm của tác giả thì tiếp xúc và giao lưu văn hóa bao gồm : Giao lưu và tiếp biến với văn hóa Trung Hoa; Giao lưu và tiếp biến với văn hóa Ấn Độ; Giao lưu và tiếp biến văn hóa với văn hóa phương Tây và Giao lưu và tiếp biến văn hóa trong giai đoạn hiện nay.

- Trần Ngọc Thêm (2006), *Tìm về bản sắc văn hóa Việt Nam*, tái bản, Nxb Tp. Hồ Chí Minh.

Công trình nghiên cứu này đã được tái bản rất nhiều lần vào các năm 1996, 1997, 2001, 2004, 2006 . Tác giả đã viết trong chương sáu về văn hóa ứng xử với môi trường xã hội, và trong đó có nhắc đến dung hợp văn hóa Đông – Tây.

-Đỗ Thị Hảo (chủ biên)(2010), *Chợ Hà Nội xưa và nay*, Nxb Phụ nữ.

Chợ Hà Nội xưa và nay là công trình đầu tiên nghiên cứu về chợ trong lịch sử một cách công phu và đầy đủ. Sách giới thiệu quá trình hình thành và phát triển của 19 chợ lớn thuộc trung tâm Hà Nội cũ và 35 chợ thuộc Hà Nội mở rộng ngày nay. Trong cuốn sách này, tác giả đã đề cập đến văn hóa chợ và những nét đẹp trong sinh hoạt văn hóa chợ.

Tuy đã có nhiều công trình, luận văn nghiên cứu về giao lưu văn hóa, giao lưu văn hóa Đông – Tây và văn hóa chợ nhưng nhìn chung, cho đến thời điểm hiện tại chưa có công trình nào trực tiếp nghiên cứu đề tài “ *Giao lưu văn hóa ở chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân ,phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội*”. Các tài liệu trên là sự gợi ý và cung cấp một số cơ sở, luận cứ, luận chứng để tác giả hoàn thành việc nghiên cứu luận văn của mình.

2.2. Về tài liệu sưu tầm

Khi nghiên cứu đề tài, tác giả đã sử dụng những nguồn tư liệu như sau:

- Những văn bản, quy định, quyết định của Chính phủ, Bộ Thương mại, Bộ Công thương nhằm thúc đẩy, phát triển hoạt động hợp và quản lý chợ, như:

- Bộ Thương mại (1996), *Thông tư số 15/TM-CSTTTN ngày 16 tháng 10 năm 1996, hướng dẫn về tổ chức và quản lý chợ.*

- Chính phủ (2003), *Nghị định số 02/2003/NĐ-CP ngày 14/01/2003 của Chính phủ về phát triển và quản lý chợ.*

- Bộ Tài chính (2003), *Thông tư số 67/2003/TT-BTC ngày 11/7/2003 của Bộ Tài chính hướng dẫn cơ chế tài chính áp dụng cho Ban quản lý chợ, doanh nghiệp kinh doanh khai thác chợ*

- Bộ Công thương (2007), *Quyết định số 012 /2007/QĐ-BCT ngày 26/12/2007 của Bộ Công thương Phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển mạng lưới chợ trên phạm vi toàn quốc đến năm đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020*

-Bộ Công thương (2008), *Quyết định số 03/2008/QĐ-BCT ngày 04/02/2008 của Bộ Công thương V/v đính chính Quyết định phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển mạng lưới chợ trên phạm vi toàn quốc đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020*

-Chính phủ (2004), *Quyết định số 559/QĐ-TTg ngày 31/5/2004 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chương trình phát triển chợ đến năm 2010*

-Bộ Thương mại (2004), *Quyết định 1060/QĐ-BTM ngày 03/8/2004 của Bộ trưởng Bộ Thương mại về việc thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình phát triển chợ đến năm 2010*

-Bộ Thương mại (2004), *Quyết định 1460/QĐ-BTM ngày 12/10/2004 của Bộ trưởng Bộ Thương mại về Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình phát triển chợ đến năm 2010*

-Bộ Thương mại (2003), *Thông tư của Bộ Thương mại số 06/2003/TT-BTM ngày 15 tháng 8 năm 2003 về việc hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức của Ban Quản lý chợ*

-Bộ Kế hoạch và Đầu tư (2003), *Thông tư số 07/2003/TT-BKH ngày 11/9/2003 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư Hướng dẫn lập các dự án quy hoạch phát triển và đầu tư xây dựng chợ*

* Ngoài ra đề tài còn tham khảo các phóng sự, các bài báo trên các phương tiện thông tin đại chúng và trực tiếp khảo sát ý kiến cộng đồng người dân trong phạm vi nghiên cứu của đề tài.

Sự quan tâm của xã hội cho đề tài này mới chỉ dừng lại ở những bài báo hay những phóng sự đưa tin về một hiện tượng văn hóa mới chứ chưa được nghiên cứu dưới dạng một công trình khoa học.

Với những vấn đề như đã nêu ở trên, hy vọng rằng đề tài sẽ trở thành một trong những công cụ và tài liệu nghiên cứu hiệu quả cho hiện tượng giao lưu văn hóa mới mẻ này.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu và phân tích về những hoạt động giao lưu văn hóa ở chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân (Phường Quảng An, Quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội) hiện nay nhằm đánh giá và dự báo xu hướng phát triển của loại hình chợ “Tây”.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Tổng hợp một số vấn đề lý luận chung về giao lưu văn hóa và vai trò của giao lưu văn hóa trong tình hình hiện nay.

- Điều tra, khảo sát thực trạng giao lưu văn hóa ở chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân (Phường Quảng An, Quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội).

- Dự báo về xu hướng phát triển của chợ “Tây” và những giải pháp thiết thực góp phần phát huy những giá trị tích cực của giao lưu văn hóa trong bối cảnh hiện nay.

4. Đối tượng nghiên cứu

Hoạt động giao lưu văn hóa ở chợ “Tây”, phố Tô Ngọc Vân (Phường Quảng An, Quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội).

5. Phạm vi nghiên cứu

- Về không gian:

Đề tài tập trung nghiên cứu phạm vi không gian tổ chức họp chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội.

- Về thời gian:

Đề tài nghiên cứu trong khoảng thời gian từ 1986 (Đổi Mới) đến nay, dựa trên cơ sở so sánh và phân tích sự ảnh hưởng của nền kinh tế thị trường tới giao lưu văn hóa, và lý giải nguyên nhân xuất hiện chợ “Tây” trong thời gian gần đây.

6. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp luận : Biện chứng duy vật Mác – Lê – nin

- Phương pháp khoa học cụ thể : *Phương pháp điền dã* (Ghi chép và phỏng vấn)

▪ *Phương pháp so sánh* : Đề tài còn sử dụng các lý thuyết , quan điểm so sánh truyền thống với hiện đại, hiện tượng này với hiện tượng khác.

▪ *Phương pháp phân tích, tổng hợp, thu thập tài liệu, điều tra bảng hỏi,.....*

7. Đóng góp của đề tài

Là một công trình nghiên cứu về một đề tài mới mẽ nên đây sẽ là sự đóng góp cần thiết cho lĩnh vực nghiên cứu hiện tượng giao lưu văn hóa.

8. Bố cục của đề tài:

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục đề tài được kết cấu thành 3 chương:

Chương 1: Khái quát về chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội.

Chương 2: Đặc điểm và các biểu hiện giao lưu văn hóa ở chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội.

Chương 3: Xu hướng phát triển của chợ “Tây” trên phố Tô Ngọc Vân, phường Quảng An, quận Tây Hồ, Thành phố Hà Nội và những vấn đề đặt ra.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo Đại đoàn kết online ngày 09/10/2013
2. Bộ Công Thương (2008), *Quyết định số 03/2008/QĐ-BCT ngày 04/02/2008 của Bộ Công thương V/v đính chính Quyết định phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển mạng lưới chợ trên phạm vi toàn quốc đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020*
3. Bộ Công thương (2007), *Quyết định số 012 /2007/QĐ-BCT ngày 26/12/2007 của Bộ Công thương Phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển mạng lưới chợ trên phạm vi toàn quốc đến năm đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020*
4. Bộ Kế hoạch và Đầu tư (2003), *Thông tư số 07/2003/TT-BKH ngày 11/9/2003 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư Hướng dẫn lập các dự án quy hoạch phát triển và đầu tư xây dựng chợ*
5. Bộ Tài chính (2003), *Thông tư số 67/2003/TT-BTC ngày 11/7/2003 của Bộ Tài chính hướng dẫn cơ chế tài chính áp dụng cho Ban quản lý chợ, doanh nghiệp kinh doanh khai thác chợ*
6. Bộ Thương mại (2003), *Thông tư của Bộ Thương mại số 06/2003/TT-BTM ngày 15 tháng 8 năm 2003 về việc hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức của Ban Quản lý chợ*
7. Bộ Thương mại (2004), *Quyết định 1460/QĐ-BTM ngày 12/10/2004 của Bộ trưởng Bộ Thương mại về Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình phát triển chợ đến năm 2010*
8. Bộ Thương mại (2004), *Quyết định 1060/QĐ-BTM ngày 03/8/2004 của Bộ trưởng Bộ Thương mại về việc thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình phát triển chợ đến năm 2010*

9. Chính phủ (2003), *Nghị định số 02/2003/NĐ-CP ngày 14/01/2003 của Chính phủ về phát triển và quản lý chợ.*

10. Chính phủ (2004), *Quyết định số 559/QĐ-TTg ngày 31/5/2004 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chương trình phát triển chợ đến năm 2010*

11. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb Chính trị Quốc gia , Hà Nội

12. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị Quốc gia , Hà Nội

13. Huỳnh Thị Dung (2011), *Chợ Việt*, Nxb Từ điển Bách Khoa, Hà Nội

14. Cao Xuân Hạo (2001), *Ngôn ngữ và văn hóa*, in trong *Tiếng Việt văn Việt người Việt*, Nxb Trẻ

15. Đỗ Thị Hảo (chủ biên) (2010) , *Chợ Hà Nội xưa và nay*, Nxb Phụ nữ, Hà Nội

16. Hồ Chí Minh toàn tập (1995), tập 3 , Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội

17. Nguyễn Đức Nghinh, *Mấy nét phác thảo về chợ làng (Qua những tài liệu các thế kỷ XVII, XVIII)*, Tạp chí Nghiên cứu lịch sử, số 5 – 1980, tr.50.

18. Sở Tài nguyên môi trường Hà Nội (2013), *Văn bản số 06 bảng giá đất thuộc địa bàn quận Tây Hồ*

19. Tạp chí Người đưa tin UNESCO (1989), *Tuyên bố về những chính sách văn hóa*, Tạp chí Người đưa tin UNESCO, tháng 11-1989

20. Tạp chí Văn hóa nghệ thuật (2001), Huyền Giang dịch, trong *Văn hóa nguyên thủy (Primitive Culture, 1871)* của E.B. Tylor, Tạp chí Văn hóa nghệ thuật – Hà Nội, 2001: trang 13).

21. Trần Ngọc Thêm (2006), *Tìm về bản sắc văn hóa Việt Nam*, Nxb Tp Hồ Chí Minh

22. Nguyễn Vĩnh Thiện (1997), *Chợ và văn hóa chợ ở thành phố Hồ Chí Minh*, Luận văn Thạc sĩ văn hóa học, lưu tại thư viện ĐH Văn hóa Hà Nội

23. Nguyễn Đức Tồn (2002), *Tìm hiểu đặc trưng văn hoá dân tộc của ngôn ngữ và tư duy ở người Việt*, Nxb Đại học quốc gia Hà Nội

24. Phạm Thái Việt (2006), *Toàn cầu hóa : Những biến đổi lớn trong đời sống chính trị quốc tế và văn hóa*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.

25. Trần Quốc Vượng (chủ biên) (2007) , *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục